

Amsterdam, 18 maart 2024

Betreft: Stemming Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD)

Geachte mevrouw Rinzema,

Morgen ligt in de JURI-commissie het bereikte akkoord op de Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD) ter stemming voor. Een brede beweging van ondernemers, maatschappelijke organisaties en vakbonden – in deze brief vertegenwoordigd door MVO Nederland en het MVO Platform – verwelkomt het akkoord. Wij zijn van mening dat bereikte compromis, inclusief de aanpassingen die zijn gedaan in de afgelopen maand, rekening houdt met de belangen van alle betrokkenen. Wij roepen u daarom op om in te stemmen met de CSDDD.

Het is hard nodig dat Europa een duidelijke norm stelt voor grote multinationale ondernemingen wat betreft het nemen van maatregelen tegen misstanden als kinderarbeid, moderne slavernij en milieuschade. De CSDDD helpt om een gelijk speelveld te creëren voor (innovatieve) bedrijven – onder meer uit Nederland – die nu al investeren in transparante en eerlijke ketenrelaties, terwijl hun concurrenten dat niet doen. Een flinke verbetering ten opzichte van het oorspronkelijke Commissievoorstel is dat de tekst uitgaat van de 'risicogebaseerde benadering', waarbij de maatregelen die bedrijven moeten treffen proportioneel zijn aan de ernst van de risico's in de keten.

De EU-richtlijn schept duidelijkheid en een gelijk speelveld voor bedrijven in de gehele EU. Verschillende aspecten die prioriteit hadden voor het bedrijfsleven zijn in de uiteindelijke tekst geïntegreerd: zo bevat de Richtlijn op cruciale onderdelen maximumharmonisatiebepalingen¹, zijn de artikelen over Directors' Duties² in hun geheel geschrapt en is de verplichting voor het downstream-gedeelte van waardeketens grotendeels geschrapt.³ Daarmee blijft het bereikte compromis ruim binnen het mandaat van het Europees Parlement. Ook sluit de uiteindelijke Richtlijn aan bij de inzet van de ministers Schreinemacher en Adriaansens in de Raad.

Een belangrijk punt is de positie van het mkb, dat via de ketens van grote bedrijven indirect met de Richtlijn te maken kan krijgen. Het is daarom positief dat de CSDDD belangrijke bepalingen bevat die ten goede komen aan mkb-ondernemingen: zo dienen deze grote bedrijven rekening te houden met de beperkte capaciteit en middelen van mkb'ers⁴, (financiële) steun te bieden aan het mkb⁵ en zelf te betalen voor eventuele audits.⁶ Ook is de bepaling dat de grote bedrijven hun eigen inkooppraktijken (denk bijvoorbeeld aan inkooprijzen, levertijden en betalingstermijnen) dienen te analyseren en waar nodig aan te passen van groot belang voor het mkb.⁷

De VVD pleit al jaren voor de invoering van EU-wetgeving voor maatschappelijk verantwoord ondernemen, onder andere in verschillende debatten in de Tweede Kamer en in het verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamer in 2022. Ook onder het bedrijfsleven is grote steun voor dit compromis, getuige onder meer de reacties van de bedrijvennetwerken [MVO Nederland](#), [VNO-NCW](#) en [MKB Nederland](#) en een brede groep bedrijven, waaronder [ABN Amro](#), [Unilever](#) en [AholdDelhaize](#).

Wij rekenen daarom op uw steun voor het Europese compromis op de CSDDD, in het belang van mens, milieu en duurzaam ondernemen wereldwijd.

Met vriendelijke groet, namens MVO Nederland en het MVO Platform,

Wouter Scheepens
Interim directeur-bestuurder MVO Nederland

David Ollivier de Leth
Beleidsadviseur MVO Platform

MVO Nederland werkt samen met de 2000+ bedrijven uit ons netwerk dagelijks in de praktijk aan een economie die toekomstbestendig en sociaal is, met transparante en eerlijke handelsketens. Jaarlijks publiceren we in samenwerking met SEO Economisch Onderzoek de Nieuwe Economie Index (NEx) over de duurzaamheid van de Nederlandse economie. Op basis van dit onderzoek en de ervaringen uit de praktijk van ons bedrijvennetwerk werken we aan het verbeteren van de randvoorwaarden voor duurzaam ondernemen.

Het MVO Platform is een netwerk van maatschappelijke organisaties en vakbonden die samenwerken om Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen te bevorderen: ActionAid · Amnesty International · Arisa · Both ENDS · CNV Internationaal · Cordaid · Fairfood · Fairtrade Nederland (Max Havelaar) · FNV · IUCN · Milieudefensie · Oxfam Novib · PAX · Save the Children · Schone Kleren Campagne · Solidaridad · Stichting Onderzoek Multinationale Ondernemingen (SOMO) · Tax Justice NL · Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling (VBDO) · Woord en Daad · World Animal Protection

---

¹ Artikelen 6(1), 6(1a), 7(1) en 8(1), die zien op de risico-analyse en de actieplannen die bedrijven moeten opstellen – essentiële onderdelen van het proces voor gepaste zorgvuldigheid.

² Artikelen 25 en 26 in het Commissievoorstel.

³ Zie de definitie van ‘chain of activities’ in artikel 3(g), die duidelijk maakt dat de ‘downstream’-verplichting alleen geldt voor de directe afnemers en niet ziet op gebruik, verkoop of afvalverwerking van een product.

⁴ Recital 39.

⁵ Artikelen 7(2), point (d) en 8(3), point (e).

⁶ Artikelen 7(4), second subparagraph en 8(5), second subparagraph.

⁷ Artikelen 7(2), point (ca) en 8(3), point (da).